

Rozhovor s Martinem Vopěnkou pro Palác knih Luxor

Mezi významnými spisovateli, vědci či mysliteli určitě najdeme hodně Židů. Což ale zároveň zdaleka neznamená, že každý Žid je ve svém oboru výjimečný. Tedy rozhodně jsem svým původem nezískal zdarma vstupenku do vysoké literatury. Co jsem ale určitě získal, to je zvýšená vnímavost k nebezpečím číhajícím pod tenkou slupkou lidství.

Kdysi bylo běžné, že se sešla rodina a sousedé a při draní peří se vyprávěly příběhy. Dnes to tak není, vypravěčské umění upadá. Jaký to má vliv na lidskou společnost?

Globalizace jde bohužel ještě dál: i kdyby se sešli, nebylo by o čem vyprávět. Příběh jednotlivce, individuální osud, mizí stejně rychle, jako indiánské kmeny v Amazonii. Většinou se žije jen jeden globální příběh.

Máte čtyři děti - ovlivnilo to nějak Vaše psaní? Přineslo vám to nové téma, nebo třeba úhel pohledu?

Bez nich bych nenapsal trilogii *Spící město*, *Spící spravedlnost*, *Spící tajemství*. Jejich charaktery, jejich způsob uvažování, jejich touhy i děsy jsem propůjčil čtyřem hlavním hrdinům těchto knih. Díky tomu, že jsem si je v každé situaci uměl představit, mohl jsem se, doufám, dostat do duše dětského hrdiny. Obsahově to ale vůbec není jejich životní příběh - byli jen předlohami pro ty postavy.

V knize *Nebarevné vzpomínky*, která vychází k Vaším padesátým narozeninám, se hodně věnujete svému dětství a rodině. Není toto "odhalení" pro autora škodlivé? Nechtou pak čtenáři Vaše knihy optikou Vašeho životního příběhu?

Tato kniha je velmi osobní, ba přímo intimní. V ní o to jde, o vystižení doby skrze osobní příběh. Přestože se jedná vlastně o krajně subjektivní výpověď, podle prvních ohlasů silně rezonuje s osobními příběhy těch, kteří tu dobu jako děti rovněž prožili. Obecně ve čtenářích oživuje onen vzácný materiál neúplných a často neurčitě bolestných vzpomínek na dětství. Vedle toho ovšem píšu i obecné příběhy. Je to ale jako s hereckým výkonem - je-li herec velmi dobrý, může ho někdo ztotožnit s padouchem, kterého hraje. Podobně se může stát i spisovateli, že ho část čtenářů ztotožní s jeho hrdinou.

Pro Palác knih Luxor
Tomáš Fojtík, Praha